

Bilaga 3.

Enkät till köpkommuner

RiR 2018:7

Räkenskapsammandraget som underlag för kommunjämförelser

– är kostnadsmåtten tillförlitliga?

Bilaga 3. Enkät till köpkommuner

Alla uppgifter i tabellerna nedan avser *antal respondenter*, om inte annat anges.

Räkenskapssammandraget – köp av verksamhet

När kommunen köper verksamhet från alternativa utförare inom grundskola och äldreomsorg administreras köpet inom den kommunala organisationen. Exempel på administrativa uppgifter ges i fråga 1 nedan. Dessa administrativa uppgifter kan generera kostnader i form av löner för personal som utför arbetet.

Beroende på hur kommunen är organiserad så kan dessa kostnader uppstå på kommun- eller förvaltningsnivå.

Följande frågor handlar om köp av huvudverksamhet inom grundskola

Fråga 1 Var i organisationen utförs huvuddelen av de administrativa uppgifter som relaterar till köp av grundskola?

Uppgift	Kommun- övergripande nivå	Förvaltnings- nivå	Jämn fördelning mellan nivåerna	Ej aktuellt	Totalt
Upphandling/ackreditering av utförare	6	20	1	18	45
Administration relaterat till ersättning till utförare	4	37	2	2	45
Uppföljning av avtal med utförare	2	32	1	10	45
Tillsyn av utförare	2	28	0	15	45
Övrigt	2	5	0	13	20

Fråga 2 Om ni köper verksamhet inom grundskola: rangordna de administrativa uppgifterna utifrån deras kostnadsnivå, 1 = Högst kostnad, 5 = Lägst kostnad.

Uppgift	Genomsnittlig rangordning
Upphandling/ackreditering av utförare	3
Administration relaterat till ersättning till utförare	1,5
Uppföljning av avtal med utförare	2,7
Tillsyn av utförare	2,8
Övrigt	4,4

Fråga 3 Redovisar ni administrativa kostnader som uppstår i samband med köp av grundskola på posten "köp av huvudverksamhet"? *Vänligen ange de svarsalternativ som stämmer bäst överens med redovisningen på respektive nivå i din kommun.*

Svarsalternativ

- Ja, på kommunövergripande nivå
- Nej, inte på kommunövergripande nivå
- Ja, på förvaltningsnivå
- Nej, inte på förvaltningsnivå

Sammanställning av svar på fråga 3.

Svar	Antal respondenter
Nej, inte på någon nivå	27
Ja, på förvaltningsnivå	13
Ja, på båda nivåer	1
Ja, på kommunövergripande nivå	1
Ej svar	4
Totalt	46

Fråga 4 Kommentera gärna dina svar angående köp av grundskola

Kommentarer, fritextsvar fråga 4

Hej! Kommuner upphandlar inte köp av verksamhet inom grundskola. Privata utförare har rätt att etablera sig och vi betalar (förenklat) ett genomsnitt av kommunens kostnader/elev.

Enligt de anvisningar som finns ska köp av huvudverksamhet användas vid köp. Här konteras aldrig egen administration.

Svar på frågorna under punkt 1:
Övriga frågor med svar under "Ej aktuellt" handläggs av skolinspektionen.

Vi har svarat utifrån att det är skolinspektionen som godkänner och har tillsynsansvar för fristående grundskola.

Grundskoleverksamhet upphandlas inte. Fristående aktörer får tillstånd från Skolverket. Det är fritt skolval, eleven väljer skola och utförare.
Skolinspektionen har tillsynsansvaret.

Enligt Skollag 23 kap 3 § får kommunen ej överlämna uppgifter som avser undervisning på entreprenad. Några särskilda skäl enligt 5 § föreligger inte, varför [REDACTED] inte gör något köp av grundskola.

Akreditering och tillsyn av utförare sker genom skolverket och skolinspektionen.
Administrativa kostnader uppstår främst i form av personalkostnader i organisationen, och redovisas i externredovisningen som personalkostnader.

Vi har en grundfriskola på landsbygden i kommunen med få elever.

Kommentarer, fritextsvar fråga 4

████████ kommun har endast en förvaltning. När vi svarar förvaltningsnivå avses därför verksamhetsområdesnivå, dvs för familj och utbildning.

Administrativa kostnader för köp av huvudverksamhet ligger i form av personalkostnader, under kolumnen löner och eventuella licenser, systemkostnader i kolumnen övrigt.

Vi följer RS anvisningar och i den ingår inte administrativa utgifter.

Följande frågor handlar om köp av huvudverksamhet inom vård och omsorg om äldre

Fråga 5 Var i organisationen utförs huvuddelen av de administrativa uppgifter som relaterar till köp av vård och omsorg om äldre?

Uppgift	Kommun- övergripan de nivå	Förvaltning s-nivå	Jämn fördelning mellan nivåerna	Ej aktuellt	Totalt
Upphandling/ackreditering av utförare	7	32	3	3	45
Administration relaterat till ersättning till utförare	2	39	1	3	45
Uppföljning av avtal med utförare	4	37	2	2	45
Tillsyn av utförare	2	39	0	4	45
Övrigt	1	4	0	12	17

Fråga 6 Om ni köper verksamhet inom vård och omsorg om äldre: rangordna de administrativa uppgifterna utifrån deras kostnadsnivå. 1 = Högst kostnad, 5 = Lägst kostnad.

Uppgift	Rangordning
Upphandling/ackreditering av utförare	2,6
Administration relaterat till ersättning till utförare	1,9
Uppföljning av avtal med utförare	2,6
Tillsyn av utförare	2,8
Övrigt	4,9

Fråga 7 Redovisar ni administrativa kostnader som uppstår i samband med köp av vård och omsorg om äldre på posten "köp av huvudverksamhet"? *Vänligen ange de svarsalternativ som stämmer bäst överens med redovisningen på respektive nivå i din kommun.*

Svarsalternativ

- Ja, på kommunövergripande nivå
- Nej, inte på kommunövergripande nivå
- Ja, på förvaltningsnivå
- Nej, inte på förvaltningsnivå

Sammanställning av svar på fråga 7.

Svar	Antal respondenter
Nej, inte på någon nivå	32
Ja, på förvaltningsnivå	11
Ja, på båda nivåer	2
Ja, på kommunövergripande nivå	1
Totalt	46

Fråga 8 Kommentera gärna dina svar angående köp av vård och omsorg om äldre:

Kommentarer, fritextsvar fråga 8

████████ kommun köper inte vård och omsorg om äldre annat än sporadiskt enstaka platser korttid. Kan därför inte svara på ovanstående frågor.

Fråga sju är besvarad utifrån hur vi hade gjort om det varit aktuellt.

Rangordningen av de administrativa uppgifterna får lite olika utfall om man upphandlar på pris eller kvalitet.

Vi kan inte rangordna administrativa uppgifterna utifrån deras kostnadsnivå.

Gällande fråga 6 kan tillsyn av utförare och uppföljning av avtal närmast likställas rangordningsmässigt.

Administrationen av köp av äldreomsorg redovisas på Vård- och omsorgsnämnden.

Vi upphandlar både själva och via Kommunförbundet Skåne. För avtal som upphandlats via kommunförbundet sker uppföljningen via förbundet. Kommunen har inte LOV, därav är posten "ersättning till utförare" ovan ej aktuell.

Vi har dessvärre inte möjlighet att uttala oss om kostnaderna för administrativa uppgifter för köp av vård och omsorg om äldre. Organisationen har fram till mitten av 2017 varit fördelad över flera förvaltningar som varit inblandade i flera delar av administrationen av köp av verksamhet. Det är därför svårt att få en överblick och bilda sig en uppfattning om vad som kostar mest. Administrativa kostnader uppstår främst i form av personalkostnader i organisationen, och redovisas i externredovisningen som personalkostnader.

Vi har LOV för servicetjänster inom hemtjänsten med två utförare och mycket få brukare.

Se kommentar föregående avsnitt.

Kommentarer, fritextsvar fråga 8
Upphandling och liknande samt ersättningsnivåer utförs i samarbete mellan förvaltningsnivå och kommunövergripande nivå. Rangordning adm kostn 1-3 svårbedömd.
Vi följer RS anvisningar och vi väljer att använda SCB-nyckeln.
Vi köper färdtjänst och natt tillsyn med kamera.
I redovisningen till Räkenskapssammandraget ska kommunövergripande kostnader fördelas på verksamheterna. För att göra detta kan kommunen antingen använda den så kallade SCB-nyckeln eller använda en egen fördelningsnyckel.
Fråga 9 Vänligen ange de främsta skälen till din kommuns val av fördelningsnyckel:
Kommentarer, fritextsvar fråga 9
Vi fördelar med bruttokostnaden eftersom det är enkelt att använda o ett objektivt sätt att använda.
Vi använder SCB-nyckeln, ser ingen anledning till att ha någon egen.
SCB-nyckel. Orsaken är att kostnaden för egna nycklar är betydande, samtidigt som säkerheten inte nödvändigtvis blir högre.
██████ kommun använder sig av SCB:s fördelningsnyckel för att det är smidigt och ger förhoppningsvis bättre jämförelse med övriga kommuner.
Vi känner oss trygga med SCB-nyckeln.
SCB-nyckel. Vi har inte någon bättre fördelningsnyckel.
Vi använder SCB nyckeln då vi anser att det bäst reflekterar vår fördelning.
Vi använder SCB:s nyckel för fördelning av övergripande kostnader. ████████ använder den för att den bedöms som rimlig, är enkel att använda och möjliggör jämförelser mellan olika kommuner.
I kommunen fördelar vi ut vissa kommunövergripande kostnader såsom IT, hyror mm till de rätta verksamheterna. Under förarbetet till RS fördelas de centrala verksamheternas kostnader procentuellt till olika verksamheter beroende på hur året har varit. Med hjälp av vårt ekonomisystem Agresso lägger vi in procentuella relationer som fördelar ut kostnaderna. Resterande belopp som finns kvar på rad 920 "Kommunövergripande kostnader" fördelas ut med SCB nyckeln. Vi försöker att visa kostnaden där den hör hemma.
SCB nyckeln. Denna speglar väl de faktiska förhållandena.
SCB-nyckeln används. Bedömning att denna fördelning är tillförlitlig och passar även ████████ kommun.
Staden använder SCB-nyckeln. Främsta skälet är att avsikten är att få till jämförbarhet mellan kommuner. Om staden använder en egen nyckel försvåras en sådan jämförelse.
SCB-nyckeln är enkel att använda.
Kommunen använder SCB-nyckeln eftersom det inte finns utarbetade rutiner för hur en egen nyckel skulle fördela mellan verksamheterna.
Förvaltningarnas administrativa kostnader fördelas med egen fördelningsnyckel. Kommunövergripande kostnader fördelas emellertid med SCB-nyckeln. Skälet till denna metod är att det anses ge den mest rättvisande kostnadsredovisningen.
Vi har valt SCB-nyckeln. Vi tror att de flesta kommuner gör så och då har vi lika fördelning.

Kommentarer, fritextsvar fråga 9

Bedömningen har gjorts att kommunens fördelning inte avviker från SCB-nyckeln i väsentlig utsträckning.

Vi har valt SCB-nyckeln för att vi tycker det är det bästa valet. Flera andra kommuner gör också det och då är det jämförbart med andra.

SCB-nyckel. Bedömning har gjorts att den ger en rättvisande bild av kommunen.

██████ kommun använder SCB-nyckeln för att fördela de kommunövergripande kostnaderna i räkenskapsammandraget. Merparten av de kommunövergripande kostnaderna fördelas dock ut redan skarpt i redovisningen, men det netto som kvarstår fördelas med SCB-nyckel. Anledningen till att vi väljer att använda SCB-nyckeln är att vi bedömt att den ger en rimlig fördelningsgrund.

Vi använder oss av SCB nyckeln. Har fungerat bra för oss. Behöver inte skapa en egen fördelningsnyckel.

Merparten av de kommunövergripande kostnaderna fördelas via en löpande interndebitering. Resterande fördelas enligt SCB-nyckel.

██████ använder egen nyckel, där vi fördelar personalavdelningens kostnader utifrån bruttolönerna som fördelningsgrund, kostverksamhet utifrån volymer mot respektive rad (förskola, grundskola, äldreomsorg) och övriga utifrån totala bruttokostnader som fördelningsgrund. Vi anser SCB-nyckeln vara lite för generaliserande, och genom att vi fördelar personalkostnader med en annan nyckel anser vi att det bättre speglar kostnaders fördelning.

Kommunövergripande sker med SCB-nyckel då vi anser att den fördelningen ger en rättvisande bild.

Vi använder ingen egen fördelningsnyckel. Tycker inte att det finns behov av det i dagsläget.

Använder SCB-nyckeln i huvudsak. Främsta orsaken är att ansvaret de senaste åren har växlat och att vi inte haft tid att utvärdera och omvärdera detta val.

██████ stad använder SCB-nyckeln då vi anser att den är "tillräckligt" bra. Att använda en egen fördelningsnyckel innebär ett stort arbete att ta fram och dessutom bör denna uppdateras årligen.

SCB-nyckel utifrån att den OH-kostnaden som kan fördelas redan är fördelad.

Vi använder SCB-nyckel för att det är enklast.

Det främsta skälet är att vi vill ha en så korrekt redovisning som möjligt.

Vi har både och...

Skälen är ju framförallt möjligheten till att kunna fördela de gemensamma kostnaderna så rättvisande som möjligt.

SCB:s-fördelningsnyckel används. Främsta anledningen till att den används är främst att nyckeln är administrativt enkelt att använda samt i stort är lika mellan år vilken underlättar jämförelser.

Vi använder scb-nyckeln. Vi har inte sett någon anledning att räkna på en egen nyckling, den som kommer från SCB är tillräckligt bra.

För kontinuitet över åren har SCB-nyckel valts.

Vi har valt SCB-nyckeln. Vår bedömning är att det innebär en bättre jämförbarhet mellan kommunerna (under förutsättning att alla använder den).

Inget känt aktivt val.

Vi använder SCB nyckel för overheadkostnader som skall fördelas på samtliga verksamheter, och egna för sådant som skall fördelas på annat sätt.
